

Syddansk Universitet
Institutionsrevisors protokollat
om udkast til årsrapport for
2013

Syddansk Universitet (SDU)

Institutionsrevisors protokollat om udkast til årsrapport for 2013

Indhold

	<u>Afsnitsnr.</u>
Indledning	1 - 3
Konklusion på den udførte revision	4 - 13
Redegørelse for den udførte finansielle revision med kommentarer	14 - 35
Redegørelse for den udførte forvaltningsrevision med kommentarer	36 – 58
Gennemgang af målrapportering	59
Assistance og rådgivning	60
Lovpligtige oplysninger	61 - 63
Afslutning	64

Indledning

- 1 Vi har afsluttet revisionen af årsrapporten for 2013. Årsrapporten udviser et resultat på - TDKK 11.992 og en egenkapital på TDKK 741.502 inklusive den bundne reservation vedrørende gældsbreve på SEA-ejendomme på TDKK 233.364.
- 2 Vi henviser til vores redegørelse om ansvar for aflæggelsen af årsrapporten m.v. samt revisionens udførelse og omfang i vores ajourførte tiltrædelsesprotokollat af 17. december 2008, siderne 65 - 74. Revisionen er udført i overensstemmelse med de der beskrevne principper.
- 3 Årsrapporten for 2013 er udarbejdet i henhold til Statens regnskabsregler og Bekendtgørelse nr. 1281 af 15. december 2011 om tilskud og revision m.v. ved universiteterne.

Konklusion på den udførte revision

- 4 Den udførte revision har ikke givet anledning til bemærkninger af en sådan væsentlighed eller karakter, at det vil komme til udtryk i vores revisionspåtegning på årsrapporten.
- 5 Såfremt årsrapporten vedtages i den foreliggende form, og der ikke under bestyrelsens behandling og vedtagelse af årsrapporten fremkommer yderligere, væsentlige oplysninger, vil vi forsyne årsrapporten med en revisionspåtegning uden forbehold eller supplerende oplysninger.
- 6 Revisionen er omfattet af Rigsrevisorlovens § 9, og revisionens udførelse og omfang er særskilt aftalt mellem Rigsrevisor og os som institutionsrevisor. Vi udfører den finansielle revision, og vedrørende forvaltningsrevisionen er det aftalt, at Rigsrevisionen primært forestår revision af pro-

duktivitet og effektivitet ved blandt andet revision af universitetets målrapportering, og at vi primært forestår revision af sparsommelighed og økonomistyringen.

7 Rigsrevisionen har ansvaret for den samlede revision af universitetet i henhold til Rigsrevisorloven, og vi har som universitetets institutionsrevisor ansvaret for den samlede interne revision på SDU.

8 Som supplement til vores påtegning kan vi oplyse, at det er vores generelle indtryk, at universitetets ledelse har sikret, at regnskabssystemerne fungerer tilfredsstillende, og at universitetets forvaltning af aktiver og forpligtigelser kontrolleres på en passende måde i forhold til universitetets aktiviteter.

9 Den udførte revision har givet os en begrundet opfattelse af, at universitetets regnskabssystemer som helhed giver et pålideligt grundlag for udarbejdelsen af årsregnskabet.

Rettede og ikke rettede fejl

10 Vi har under revisionen ikke konstateret væsentlige bogføringsfejl og manglende posteringer af betydning for årsrapporten.

Risiko for væsentlige fejl eller fejlinformationer i regnskabet som følge af besvigelser

11 Vi har indhentet den daglige ledelses vurdering af risikoen for, at årsrapporten indeholder væsentlige fejl eller fejlinformationer som følge af besvigelser. Universitetets daglige ledelse har over for os erklæret, at den anerkender sit ansvar for implementeringen og driften af regnskabs- og interne kontrolsystemer, der er tilrettelagt for at forebygge og opdage besvigelser og fejl. Den daglige ledelse har endvidere over for os udtalt:

- at der er konstateret et tilfælde af besvigelser (se punkt 12),
- at der ledelsen bekendt ikke er grund til at formode yderligere tilstedeværelse af besvigelser, som kan påvirke universitetet,
- at risikoen for, at årsrapporten indeholder væsentlige fejlinformationer som følge af besvigelser, ikke anses for væsentlig.

12 SDU har i 2014 konstateret, at en medarbejder ved forfalskning af bilagsmaterialer mv. i årene 2012 og 2013 har begået besvigelser, der indtil videre kan opgøres til et beløb på ca. TDKK 300. Der pågår fortsat undersøgelser af arten og omfanget af besvigelsen. Medarbejderen er bortvist og sagen er anmeldt til politiet. De foreløbige undersøgelser viser, at SDU's forretningsgange for godkendelse af betalinger og bogføringen heraf har været overholdt, og ledelsen på SDU vurderer pt., i hvilket omfang denne sag skal medføre justeringer til de eksisterende forretningsgange.

13 Vi er under vores revision ikke stødt på forhold, der afkræfter ledelsens vurdering af risikoen for, at årsrapporten indeholder væsentlige fejlinformationer som følge af besvigelser, ligesom

vores revision ikke har givet anledning til nogen formodning om tilstedeværelsen af besvigelser, bortset fra det i punkt 12 omtalte forhold.

Redegørelse for den udførte finansielle revision med kommentarer

Personaleomkostninger (TDKK 1.772.253)

14 Vi har ved revisionen i efteråret 2013 gennemgået i alt 35 personalemapper og sammenholdt med dokumentation for, at medarbejderne er indplaceret i korrekte kategorier, samt at tillæg er godkendt. Revisionen af området gav ikke anledning til bemærkninger. I forbindelse med den afsluttende revision for 2013 har vi foretaget en opfølgning af SDU's kontroller på området, foretaget en analyse af periodisering og udvikling i lønomkostningerne samt foretaget en afstemning mellem bogføringen og Statens Lønssystem (SLS). Gennemgangen gav ikke anledning til bemærkninger.

15 Lønomkostningerne er steget med 8,2 % i forhold til sidste år og antallet af årsværk er steget med 239, svarende til 7,0 %.

Finansielle poster (indtægter TDKK 18.045 og omkostninger TDKK 14.327)

16 Nettorenteindtægterne er faldet med TDKK 20.148 fra 2012 til 2013. Udviklingen i de finansielle poster kan nærmere specificeres således:

TDKK	2013	2012
Tilbagebetaling af renter til/fra SKAT	-582	8.401
Afkast på værdipapirer og likvide beholdninger	4.640	14.733
Prioritetsrenter	-95	-102
Andre renteindtægter og -udgifter	-245	834
	<u>3.718</u>	<u>23.866</u>

17 SDU modtog i 2012 ekstraordinært TDKK 8.401 i tilbagebetaling af renter fra SKAT, mens der i 2013 er tilbagebetalt renter til SKAT med TDKK 582. Afkastet på værdipapirer er faldet med TDKK 10.093 fra 2012 til 2013, mens øvrige renteindtægter er faldet med TDKK 1.079.

18 I de finansielle poster indgår således afkastet af SDU's beholdninger af værdipapirer og likvide beholdninger. Nettoafkastet har i 2013 udgjort TDKK 4.640. Indestående i værdipapirer og likvide beholdninger udgjorde TDKK 1.009 mio. pr. 31. december 2013 og TDKK 977 mio. i gennemsnit over året. Det kan på baggrund heraf udledes, at likviditetsreserven i gennemsnit er forrentet med ca. 0,5 %, hvilket er ca. 1,4 % lavere end i 2012.

19 SDU har i 2013 fået revurderet sine porteføljeaftaler og har i september 2013 vedtaget en justering af den eksisterende investeringspolitik. Vi har bemærket, at der med virkning fra 1. januar 2014 er etableret 2 porteføljeaftaler på hver DKK 300 mio., baseret på minimum 50 % børsnotere-

de stats-og realkreditobligationer, maksimum 10 % aktier og erhvervsobligationer og maksimum 40 % i kontante indeståender og aftaleindlån.

20 Revisionen af området gav ikke anledning til bemærkninger.

Immaterielle og materielle anlægsaktiver (TDKK 374.159)

21 Vi har gennemgået til- og afgang af materielle anlægsaktiver og stikprøvevis efterregnet de beregnede afskrivninger, ligesom vi har kontrolleret afstemning mellem de bogførte materielle anlægsaktiver og anlægskartoteket. Revisionen af området har ikke givet anledning til bemærkninger.

Finansielle anlægsaktiver (TDKK 250.501)

22 Finansielle anlægsaktiver består af gældsbreve fra staten, deposita samt ejerandele i Science Ventures Denmark A/S og innovationsselskaber. Værdien af deposita er afstemt til indgåede aftaler, og værdien af Science Ventures Denmark A/S m.fl. er indregnet kostprisen eller den skønnede markedsværdi, hvis denne er lavere end kostprisen.

23 SDU har i juni 2013 gennemført en udvidelse af selskabskapitalen i Science Ventures Denmark A/S på TDKK 10 og med en overkurs på TDKK 1.740. Der er desuden i marts 2013 indgået en samarbejdsaftale mellem SDU og Science Ventures Denmark A/S med en omkostning på TDKK 1.500 pr. år til følge for SDU.

24 Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavender fra salg (TDKK 156.394)

25 Vi har gennemgået universitetets debitorer og drøftet procedurer for fakturering og opfølgning af debitorernes betaling.

26 Til imødegåelse af tab på debitorer er der i lighed med sidste år indregnet en hensættelse på TDKK 1.000. Vi er enige med ledelsen i, at hensættelsen må forventes at være tilstrækkelig til at dække tabsrisikoen. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Tilgodehavender fra igangværende tilskudsaktiviteter (TDKK 212.416) og forudbetalte bundne tilskud (TDKK 522.979)

27 Tilgodehavender og forudbetalinger for tilskudsaktiviteter er indregnet således:

	<u>TDKK</u>
Forudbetalte bundne tilskud	522.979
Tilgodehavender	215.816
Hensættelse til imødegåelse af tabsgivende projekter	<u>-3.400</u>
Nettoforpligtelser vedrørende eksternt finansierede projekter	<u>310.563</u>

28 SDU havde ved udgangen af 2013 ca. 2.000 aktive forskningsprojekter.

29 Vi har foretaget en vurdering af den centrale projektadministrations overvågning af projektporteføljen. Herudover har vi foretaget analyse af universitetets projektoversigt og har på baggrund heraf foretaget stikprøvevis detailgennemgang af udvalgte projekter. Endvidere har vi kontrolleret periodiseringen af projektporteføljen samt foretaget en vurdering af den af SDU beregnede hensættelse til dækning af tab på projekter.

30 Vores revision af enkeltprojekter har blandt andet bestået af revision af EU-projekter, som vi har afgivet separate revisionserklæringer for.

31 Revisionen af projektområdet har generelt ikke givet anledning til bemærkninger.

Likvider og værdipapirer (TDKK 1.008.830)

32 Vi har gennemgået universitetets afstemninger af kontante beholdninger, bankkonti og værdipapirer. Vi har endvidere indhentet eksterne bekræftelser fra banker. Gennemgangen af området gav ikke anledning til bemærkninger.

Egenkapital (TDKK 741.502)

33 SDU's egenkapital er ultimo 2013 opgjort til TDKK 741.502, hvilket svarer til en soliditetsgrad på 36,1 % (31. december 2012: 38,7 %).

Gæld til leverandører (TDKK 156.473)

34 Vi har gennemgået den samlede specifikation af leverandørgæld og herunder påset, at kreditorlisten er afstemt, og at der foreligger tilstrækkelige afstemninger og specifikationer. Gennemgangen har ikke givet anledning til bemærkninger.

Feriepengeforpligtelse (TDKK 223.166)

35 Feriepengeforpligtelsen er opgjort efter Moderniseringsstyrelsens vejledning. Vi har gennemgået beregningen, som ikke gav anledning til bemærkninger.

Redegørelse for den udførte forvaltningsrevision med kommentarer

36 Revisionen af SDU er omfattet af Rigsrevisorlovens § 9, og revisionen er aftalt mellem Rigsrevisor og os som institutionsrevisor. Som omtalt oven for i afsnit 6 udfører vi den finansielle revision, og for forvaltningsrevisionen er det aftalt, at Rigsrevisionen primært forestår revision af produktivitet og effektivitet ved blandt andet revision af universitetets målrapportering, og at vi forestår revision af sparsommelighed og økonomistyring. Rigsrevisionen har ikke udført særlige arbejder på dette område i 2013, men gennemfører dette på rotationsbasis på universiteterne som helhed.

37 Ved gennemførelse af forvaltningsrevisionen lægges således til grund, at væsentlige og risikofyldte områder revideres over en årrække, men ikke nødvendigvis hvert år. Forvaltningsrevision udføres på afgrænsede områder ud fra væsentlighed og risiko, og ved forvaltningsrevisionen vurderes, om der ved forvaltningen af disse områder er taget skyldige økonomiske hensyn, herunder en vurdering af universitetets økonomistyring, effektivitet, produktivitet og sparsommelighed.

Økonomistyring

38 Som et led i udførelsen af forvaltningsrevisionen på universitetet skal vi foretage en vurdering af universitetets økonomistyring.

39 Vi har fået beskrevet universitetets økonomistyring. Budget for de enkelte år tager udgangspunkt i de opstillede mål og er opbygget med en detaljeringsgrad, der skaber et godt grundlag for den efterfølgende budgetopfølgning.

40 Vi har endvidere i forbindelse med gennemførelsen af revisionen konstateret, at der løbende foretages afstemninger af konti, og at der foretages opfølgning på budget og realiserede tal.

Effektivitet

Kvalitet i uddannelserne

41 En af hovedmålsætningerne i udviklingskontrakten er bedre kvalitet i uddannelserne, hvor de indikatorer, der måles på, er beskæftigelsesgrad for færdiguddannede, frafald for bachelorer, og frafald for kandidater.

42 I henhold til den seneste opgørelse fra Uddannelsesministeriet over nyuddannedes aktivitet 4-19 måneder efter fuldførelse er beskæftigelsesgraden for kandidater fra Syddansk Universitet i 2011 85 %. Totalen for alle universiteter er ligeledes 85 %.

43 Det er Syddansk Universitets mål, at beskæftigelsesgraden for kandidater hvert år i kontraktperioden skal ligge på eller over gennemsnittet for hele universitetssektorens beskæftigelsesgrad for kandidater inden for samme hovedområde.

44 Målet er opfyldt i 2013 og har ligeledes været opfyldt i perioden 2011-2012.

45 En stor andel af Syddansk Universitets studerende kommer fra hjem uden akademisk tradition. Det betyder, at der er større risiko for frafald fra den valgte uddannelse, og i tilfælde af frafald er der ofte ikke tale om omvalg til anden videregående uddannelse.

46 Syddansk Universitet har derfor stor opmærksomhed på at undgå frafald blandt de studerende og har blandt andet iværksat det strategiske projekt "De Studerende i Centrum", som gerne skal medvirke til at minimere frafald.

47 For 2013 er målet for minimering af frafaldet på bachelorniveau nået for første gang (mål 28 % - realiseret 28 %), mens målet for fortsat minimering af frafaldet på kandidatniveau ikke er nået (mål 10 % - realiseret 14 %).

48 Der er øget opmærksomhed på studerende, der ikke er studieaktive. Der indgås aftale om det fremtidige studieforløb med løbende opfølgning på, om aftalerne om det fremtidige studieforløb efterleves, herudover er iværksat yderligere konkrete tiltag for eksempel til afhjælpning af frafald af internationale studerende, hvor et enkelt fakultet oplever at modtage studerende på forskellige niveauer, hvor flere ikke har det påkrævede niveau og må opgive at gennemføre studiet samt at indskrevne internationale studerende ikke møder op på studierne.

49 Det er på baggrund af ovenstående vores opfattelse, at Syddansk Universitet arbejder effektivt.

Produktivitet

50 Produktivitet vedrører forholdet mellem anvendelsen af ressourcer og produktionens omfang. Vurderingen af produktiviteten kræver et grundlag for sammenligning i form af en tidsserieanalyse eller i form af en sammenligning med produktiviteten ved produktion af tilsvarende ydelser enten inden for eller uden for institutionen.

51 Vi har valgt at foretage en benchmarkanalyse i forhold med øvrige danske universiteter for så vidt angår lønomkostningsandel og årsværkspris.

	<u>Syddansk Universitet</u>	<u>Syddansk Universitet</u>	<u>Københavns Universitet</u>	<u>Aarhus Universitet</u>
	2013	2012	2012	2012
Lønomkostningsandel	64,5 %	62,2 %	81,2 %	64,1 %
Årsværkspris (TDKK)	488	484	486	485

52 Ovenstående indikerer en god sammenhæng i produktiviteten i forhold til de sammenlignede universiteter.

53 I forhold til en tidsserieanalyse af udviklingen for Syddansk Universitet alene skal der tages højde for, at der i 2013 har været et væsentligt antal nyansættelser i forbindelse med et kraftigt øget optag.

Sparsommelighed

54 Sparsommelighed er et udtryk for en vurdering af, at der er opnået mest mulig for pengene ved forvaltning af de tildelte midler.

55 Til vurdering af SDU's opfyldelse af kravet om sparsommelighed har vi gennemgået de etablerede interne retningslinjer for afholdelse af omkostninger, og vi har konstateret, at universi-

tetet løbende søger at disponere økonomisk hensigtsmæssigt under hensyntagen til pris, kvalitet, kvantitet osv. Dette understøttes af, at universitetet har udskilt "Udbuskontoret" fra regnskabsafdelingen for at sætte større organisatorisk fokus på håndtering af indkøb.

56 Syddansk Universitet har gennem året haft en god likviditet og overskydende likviditet. Der tages løbende stilling til placering af midlerne med henblik på opnåelse af en bedst mulig forretning under hensyntagen til risiko og inden for såvel universitetets muligheder inden for gældende lovgivning som den af bestyrelsens fastlagte investeringspolitik.

Konklusion på forvaltningsrevision

57 Det er sammenfattende vores opfattelse, at universitetet på områderne:

- Økonomistyring
- Effektivitet
- Produktivitet
- Sparsommelighed

i forbindelse med midlernes forvaltning har taget skyldige økonomiske hensyn samt effektivitets- og produktionsfremmende hensyn.

58 Den udførte forvaltningsrevision giver således ikke anledning til bemærkninger.

Gennemgang af målrapportering

59 Målrapporteringen i årsrapporten er ikke omfattet af vores revision, men vi har gennemlæst rapporteringen og vurderet, at der ikke umiddelbart er nogle af oplysningerne heri, der er i modstrid med de informationer, vi i øvrigt har indhentet under vores revision.

Assistance og rådgivning

60 Vi har siden afgivelse af vores seneste protokollat ydet assistance på følgende områder:

- Revision af en række EU-projekter og andre tilskudserklæringer.
- Vurdering af investeringspolitik og porteføljeaftaler.
- Moms og energiafgifter.
- Gennemgang af generelle IT-kontroller for forskningsdata (endnu ikke afsluttet).
- Løbende drøftelser af regnskabsmæssig karakter.

Lovpligtige oplysninger

Indhentede erklæringer og forhandlingsprotokoller

61 Vi har indhentet sædvanlig regnskabsberklæring underskrevet af den daglige ledelse. Vi har endvidere indhentet advokatbreve og engagementsoversigter fra henholdsvis advokatforbindelse og banker.

62 Bestyrelsens forhandlingsprotokol til og med referat af mødet den 10. februar 2014 er gennemlæst med det formål at sikre, dels at de dispositioner, som er af usædvanlig art eller størrelse, er vedtaget af bestyrelsen, dels at beslutningerne har fundet rigtigt udtryk i årsrapporten.

63 Det modtagne materiale har ikke afdækket forhold, som ikke er behørigt medtaget i årsrapporten.

Afslutning

64 I henhold til revisorloven skal vi oplyse:

- at vi opfylder de i lovgivningen indeholdte habilitetsbestemmelser
- at vi har modtaget alle de oplysninger, der er anmodet om.

København, den 7. april 2014

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Jens Otto Damgaard
statsautoriseret revisor

Poul Madsen
statsautoriseret revisor

Siderne 140 - 149 er behandlet på bestyrelsesmødet den 7. april 2014.

Henrik Øregaard Dam
rektor

Bjarne Graabech Sørensen
prorektor og konstitueret universitetsdirektør

Bestyrelse

Lars Nørby Johansen
formand

Birgitte Vedersø
næstformand

Carl Christian Nielsen

Niels Nørgaard Pedersen

Dagmar Warming

Jørgen Chr. Bang

Bodil Kjærsgaard

Simon Damkjær Olesen

Christian Nielsen